

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Управлінський аудит»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС. Семестр: III 2 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2.
Викладач(-і)	завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна професор кафедри, д.е.н., проф. Криленко Володимир Ігорович доцент кафедри, к.е.н., доц. Князькова Валентина Яківна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Гузь Дар'я Олександрівна, к.е.н., доц., відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри +308962228051 E-mail: daria.huz@onmedu.edu.ua Дергунова Ольга Ігорівна, к.ю.н., лаборант кафедри +380932368307 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - організація, проведення та аналіз аудиту і оцінювання управлінської діяльності закладів охорони здоров'я.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: бізнес – планування в сфері охорони здоров'я та фармацевтичному бізнесі, економіка та організація охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу; інформаційно-аналітична підтримка в управлінні закладами охорони здоров'я; медичний та фармацевтичний менеджмент; стратегічний менеджмент; управління проектами в медицині.

Постреквізити: фінансовий менеджмент; HR-менеджмент з циклом психології управління.

Мета дисципліни: засвоєння знань і умінь з організації, проведення та аналізу аудиту і оцінювання управлінської діяльності в закладах охорони здоров'я; виявлення недоліків та проблем у методиці управління керівників медичних закладів різних ланок; комплексний

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

аналіз існуючого стану управлінської діяльності на основі зібраних даних та надання рекомендацій щодо механізмів підвищення економічності, ефективності і результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності - закладів охорони здоров'я різних рівнів.

Завдання дисципліни:

1. розкрити сутність аудиту і оцінювання управлінської діяльності закладів охорони здоров'я;
2. розкрити етапи проведення аудиту і оцінювання управлінської діяльності медичних закладів;
3. розглянути техніку моніторингу і критерії оцінювання методів та результатів управлінської діяльності закладів охорони здоров'я;
4. розглянути різні види та методології оцінювання;
5. ознайомитися з алгоритмом оцінки методів і результатів керівництва медичним закладом;
6. вивчити механізми аналізу та інтерпретації даних;
7. навчитися складати документи з питань звітності та контролю, що сприяють ефективності здійснення управлінської діяльності закладів охорони здоров'я;
8. вивчити зарубіжний досвід проведення аудиту управлінської діяльності в медичній галузі.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- суть і призначення аудиту управлінської діяльності;
- поняття економічності, ефективності та результативності, які становлять основу аудиту управлінської діяльності медичного закладу; основи планування освітнього аудиторського дослідження;
- етапи проведення аудиту управлінської діяльності закладу охорони здоров'я;
- стандарти проведення аудиторської оцінки;
- основні нормативні документи, що визначають головні засади аудиторської діяльності;
- мету аудиту установчих документів і власного капіталу медичного закладу;
- порядок складання програми аудиту установчих документів закладу охорони здоров'я;
- техніку моніторингу і критерії оцінювання управлінської діяльності медичного закладу;
- процедуру та методи отримання результатів оцінювання в медичній галузі.

Вміти:

- відрізнити аудит управлінської діяльності закладів охорони здоров'я з інших видів аудиту;
- визначати проблему аудиту управлінської діяльності медичних закладів;
- збирати та опрацьовувати дані аудиторського дослідження;
- складати та оформлювати основні види аудиторських документів;
- застосовувати системний підхід при оцінюванні управлінської діяльності медичного закладу;
- класифікувати нормативну базу аудиту управлінської діяльності;
- збирати та опрацьовувати дані аудиторського дослідження;
- встановити алгоритм аудиторської перевірки;
- розробляти критерії та процедури внутрішнього аудиту медичного закладу;
- складати тест внутрішнього контролю установчих документів;
- збирати та опрацьовувати дані аудиторського дослідження;
- за результатами аудиту складати робочі й підсумкові документи.

Дисципліна спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами теоретичних та практичних аспектів організації проведення аудиту діяльності закладів охорони здоров'я, зокрема організація аудиторської перевірки. Ця дисципліна охоплює методичний апарат та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

інструментарій аудиту, економічного аналізу і контролінгу в управлінні діяльністю закладів охорони здоров'я, проблематику аудиту управлінської діяльності медичного закладу, основи планування аудиторського дослідження.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (12 год.); практичних занять (24 год.); організації самостійної роботи здобувача (84 год.).

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Основні засади аудиту і оцінювання управлінської діяльності закладів охорони здоров'я.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні.

Тема 3. Особливості зарубіжного досвіду проведення аудиту і оцінювання управлінської діяльності медичної галузі.

Тема 4. Оцінювання управлінської діяльності в системі аудиторських перевірок.

Тема 5. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.

Тема 6. Аудиторська фірма та надання аудиторських послуг.

Тема 7. Особливості планування аудиту управлінської діяльності.

Тема 8. Методологія аудиту управлінської діяльності.

Тема 9. Аудиторські докази та робочі документи аудитора.

Тема 10. Документальне оформлення результатів аудиту медичного закладу.

Тема 11. Система внутрішнього контролю і аудиту.

Тема 12. Техніка моніторингу і критерії оцінювання методів та результатів управлінської діяльності закладу охорони здоров'я.

Тема 13. Аудит персоналу як ключовий аспект в оцінюванні управлінської діяльності медичного закладу.

Тема 14. Особливості аудиту роботи служб управління персоналом медичного закладу.

Тема 15. Оцінювання результатів управлінської діяльності керівників функціональних підрозділів закладу охорони здоров'я.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436 (останні зміни №4498-VI (4498-17) від 13.03.2012)
3. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність (Відомості

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- Верховної Ради (ВВР). 2018. № 9. ст. 50). Урядовий кур'єр від 14.02.2018 № 31.
4. Аудит і оцінювання управлінської діяльності: навч. посібник. О. Г. Романовський, М. В. Черкашина, М. О. Науменко, Є. М. Грабовський, Т. В. Гура, Є. В. Воробйова; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХПІ». К. М. Александрова, 2014. 289 с.
 5. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. / Л.В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук. Київ: ЦУЛ, 2014. 496 с.
 6. Колеснік Г.М. Аудит: [навчальний посібник] Г.М. Колеснік, В. Є. Слюсаренко. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.
 7. Коваль М.І. Аудит. Організація і методика аудиту: опорний курс лекцій / М. І. Коваль, О. В. Михайленко. Київ: Персонал, 2014. 222 с.
 8. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посіб. / Сметанко О. В., Бурдюг Н. В., Горбачьов В. О. та ін. Київ: ЦУЛ. 2013. 456 с.
 9. Пашкевич М.С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль. / М.С. Пашкевич, Н.Л. Шишкова; М-во освіти і науки України. Нац. гірн. ун-т. Дніпро: НГУ. 2017. 182 с.

Додаткова:

1. Аудит: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, В. М. Чернуха, Ю. В. Корж, С. М. Губський, Р. В. Сапсай. Харків, 2012. 433 с.
2. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): підручник / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю. Київ: Центр учбової літератури. 2012. 540 с.
3. Державні організації як складова механізму держави: навчальний посібник. [Балашов А. М., Безверхнюк Т. М., Зінкевічус В. О. та ін.; за заг. ред. П. І. Надолішнього]. Одеса: ОРІДУ НАДУ. Optimum. 2005. С. 78 – 103, 134 – 163.
4. Дзюндзюк В.Б. Ефективність діяльності публічних організацій: монографія. Харків: Вид-во ХарПІ УАДУ «Магістр», 2003. 236 с.
5. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінансової звітності: досвід застосування найкращих європейських практик. *Аудитор України*. 2019. № 11. С. 14-21.
6. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінзвітності: найкращі практики застосування та документування. *Аудитор України*. 2020. № 1-2. С. 10-21.
7. Мардус Н. Ю. Внутрішній аудит та особливості його розвитку в Україні. Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємств : кол. монографія. ред. С. А. Мехович [та ін.]. Харків: НТУ «ХПІ», 2011. С. 181-194
8. Міжнародний Кодекс етики контролерів (аудиторів) державного сектора від 16.12.2004, затверджений INTOSAI.
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Київ: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України. 2010.
10. Наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2011 № 1217 «Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту». URL: <http://www.minfin.gov.ua>
11. Наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту». URL: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Національна Концептуальна основа забезпечення якості аудиторських послуг в Україні. Затверджено: рішенням Аудиторської палати України від 26 травня 2005 року №149/5.1.
13. Петрик О.А. Аудит: методологія і організація: монографія. Київ, 2003. 260 с.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ МФУ від 24.01.2011 № 25. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
15. Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні, затв.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Постановою правління НБУ №637 від 15.12.04.

16. Положення про реєстр суб'єктів аудиторської діяльності: Затв. АПУ 31.10.2000 р.
17. Про аудиторську діяльність: закон України від 22.04.1993р. № 3125-ХІІ в редакції Закону №140-V від 14.09.2006р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Всеукраїнська професійна громадська організація «Спілка аудиторів України». URL: <http://spilka-audit.org.ua/>
3. Аудиторська палата України. URL: <http://www.apu.com.ua/>
4. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України. URL: <http://www.ufpaa.org/>
5. Міжнародна федерація бухгалтерів. URL: <http://www.ifac.org/>
6. Всеукраїнська професійна громадська організація «Спілка податкових консультантів України». URL: <http://www.taxadvisers.org.ua/index.html>
7. Сервер Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
8. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
9. Ліга Бізнес Інформ. URL: www.liga.net/
10. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/index>
11. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
12. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua/>
13. Нормативні акти України. URL: www.nau.kiev.ua

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових), оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач в повному обсязі виконав індивідуальне завдання, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. В роботі використані сучасні методи аналізу. План роботи поданий і затверджений в терміни, які узгоджені на кафедрі. Захистив індивідуальне завдання по темі, яка має науково-дослідний характер і передбачає безпосередню участь здобувача у виконанні наукових досліджень та інших творчих завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Добре «4»	Здобувач достатньо повно володіє матеріалом індивідуального завдання, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Здобувач виконав індивідуальне завдання згідно вибраної теми.
Задовільно «3»	Здобувач в цілому володіє матеріалом індивідуального завдання, викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Здобувач невчасно подав індивідуальне завдання до захисту.
Незадовільно «2»	Здобувач частково володіє матеріалом індивідуального завдання, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усного виступу, допускаючи при цьому суттєві помилки. Індивідуальне завдання по вибраній темі не виконано.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.